

NUMERUL 15 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 și 15 ALEFIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'una înainte

În București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50
Șase luni 15 „ „ „ 25
Trei luni 8 „ „ „ 13

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOAIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDAȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

București, 28 Iunie 1893.

EXISTA SAU NU DELICTE POLITICE?

Cetitorii *Adevărului* cunosc basmul inventat din ordinul guvernului de către poliția Capitalei în complicitate cu parchetul Tribunalului de Ilfov, anume că eu în ziua de 5 Aprilie aș fi ultragiât și lovit un Comisar de poliție, cu ocazia protestării cetățenilor în contra legii maximumului. De atunci în nenumerate rânduri prin acest ziar, și apoi în fața Tribunalului de Ilfov secția II, am dovedit că toată afacerea asta este o inscenare și că în realitate se caută condamnarea unui ziarist, după cum s'a putut dovedi și cu rechizitorul procurorului Rahtivanu, care a cerut Tribunalului să fiu condamnat pe motivul că sunt redactor al *Adevărului*.

În fond pe lângă natura politică a procesului mi se făcea un proces de presă, prin mijlocul unui delict prelin corecțional.

Aceasta era impresiunea. Apărătorii mei însă au căutat să prezinte delictul de ultragiu ca un delict politic, căci se produsese în împrejurări politice. În adevăr. Delictul de ultragiu și lovire ce mi se impută s'a produs în curtea Mitropoliei, cu ocaziunea unei protestări politice. Deci, de la sine urmează că delictul îmbracă caracterul politic, și ca atare este de competența juraților. Tribunalul secția II a respins excepțiunea de incompetență și a calificat delictul de ordinar.

Mai mult. Unul din membrii aceluși Tribunal, care trece drept și om de legi, căci are niște publicațiuni juridice, în considerentele care însoțesc sentința, publicate în ziarul *Dreptul*, se încearcă a dovedi că la noi nu există delict politic. Până acum nu s'a mai produs acest fapt ca să se susțină de cine-va cum că nu există delict politic. Și nu a susținut nimenea fiindcă Constituția prin art. 105 îi dă imediat o desmintire patentă. Și iarăși, nu a susținut nimenea, fiindcă Curtea cu jurați a judecat numeroase delict politic și fiindcă de multe ori Curtea de Casație a stricat sentințele Tribunalelor și Curților de Apel, declarând politice, o sumă de delict și trimițându-le juraților.

Să analizăm acum argumentele D-lui Fratoșțeanu, pe temeiul cărora D-sa neagă existența delictelor politice.

Argumentele sale sunt următoarele:

1) Codul penal nu cunoaște existența delictelor politice, și procedura penală nu face nici o distincțiune între delictele politice și cele comune, supunându-le pe toate aceleiași juridicțiuni;

2) Nu avem o lege care se definească infracțiunile politice sau să mărginească existența lor la anume cazuri determinate;

3) Lăsând pe judecător a determina elementele delictului politic este a-l pune să facă operă de legiuitor nu de judecător, creând el ast-fel delict;

4) Art. 105 din Constituție care prevede delictele politice este un *desideratum*, căci nu precizează, nici nu clarifică semnele distinctive după care trebuie să se recunoască delictul politic, nici pedepsele de aplicat, nici regimul penitenciar;

5) Nu se poate admite ceea ce zice art. 129 din Constituție, că proclamarea unui principiu în Constituție are de efect abrogarea im-

ediată a unor legi bazate pe un principiu contrar, căci atunci zice D. Fratoșțeanu, ar domni anarhia. Acestea sunt pe scurt argumentele pe care se bazează D. Fratoșțeanu ca să conchidă la neexistența delictelor politice.

Din tot ce spune D. Fratoșțeanu un lucru e adevărat că nu avem o lege care să precizeze elementele delictelor politice. Dar acest fapt mai la urmă nu este așa de necesar, căci chiar D. Fratoșțeanu care neagă existența unor ast-fel de delict de definițiunea lor, spunând că *natura lor se deduce după circumstanțele de timp și de loc de care sunt însoțite*. Deci, din capul locului se recunoaște, că sunt o sumă de delict ordinare care se produc în împrejurări anumite, politice, și ca atare se numesc delict politic. Dar zice D. Fratoșțeanu: probă că nu există delict politic este că codul penal și procedura penală nu face nici o distincțiune între delict și că le pune pe toate sub aceeași juridicțiune. Acest fapt D-le Fratoșțeanu dovedește un lucru că, în fond există numai un singur fel de delict, dar că ele în formă variază după împrejurările în care se produc. Ast-fel, a ultragia un comisar cu ocazia unei manifestațiuni politice, este după codul penal și după procedura penală tot așa de grav ca și a ultragia un comisar pe stradă sau aiurea. De aceea pedeapsa este aceeași.

De cât instanța judecătorească chemată a judeca se schimbă. Dacă ultragiul s'a petrecut cu ocazia unei mișcări politice, atunci îl va judeca Curtea cu jurați, după cum prevede art. 105 din Constituție, iar dacă ultragiul s'a petrecut în momente ordinare atunci delictul se judecă de tribunalele ordinare, după cum prevede procedura penală.

Prin urmare, vedem că în fond legiuitorul n'a schimbat gravitatea unui delict, dar ca o garanție mai mare de imparțialitate a luat unele delict — cele politice — și le-a dat juraților, căci n'a avut încredere în magistrații numiți de guvern.

Acest lucru așa de simplu D. Fratoșțeanu nu-l pricepe și crede că și penalitățile ar trebui să fie separate.

Un alt argument al D-lui Fratoșțeanu consistă în aceea că nu avem o lege care să definească delictele politice. Să admitem aceasta, dar atunci ce trebuie să facem? Să căutăm pe cât posibil a armoniza legislația ast-fel cum o avem astăzi. Așa dacă Constituția în art. 105 prevede că delictele politice să se dea în competența juraților, atunci noi neputând înălțura art. din Constituție, trebuie să ne conformăm lui. De asemenea, dacă Codul penal nu face nici o deosebire în privința penalității și a regimului inchorisiorilor, ne vom orienta după Cod, când va fi să aplicăm pedepse pentru ori ce soiuri de delict.

Mai departe. Lăsând pe judecător a determina un delict politic când din eroare i se aduce înaintea lui, nu urmează că-l facem nascocitorul delictelor politice, ci pur și simplu că un delict întâmplat în niște împrejurări politice, numai aparține competenței sale.

Abordând competența judecătorilor ordinari D. Fratoșțeanu se contrazice într'un mod neașteptat. Ast-fel D-sa spune că judecătorul nu poate decide de soarta delicuenților politici și că nu se poate pronunța dacă un delict este politic sau nu, căci atunci ar domni arbitrarul, însă — și aci e lucru interesant —

adauge D-sa, toate delictele trebuie considerate ca ordipare... și deci lăstate tot competenței judecătorului!

Mai jos D. Fratoșțeanu are grija de a califica delictul meu zicând: *Considerând că chiar în fapt delictul imputat lui Dioghenide, conform doctrinei, nu poate fi considerat ca delict politic...*

Deci iată-l pe D. Fratoșțeanu căzând în arbitrar!!

Cele două argumente cu art. 105 și 129 din Constituție n'au nici o valoare, căci nu putem pune o lege mai presus de Constituție, care după o expresie consacrată dă *legea-legalilor*; apoi art. 129 din Constituție este prea categoric, el spune că: *din ziua punerii în vigoare a Constituțiunii de față, sunt abrogate toate dispozițiunile din legi, decrete, regulamente și alte acte contrarii cu cele așezate în ea.*

Deci dacă Codul penal și procedura penală nu prevăd delictele politice, ajunge pentru noi că le prevede Constituția și trebuie să ne conformăm textului din Constituție.

Dacă am proceda după cum voește D. Fratoșțeanu atunci în adevăr am face să domnescă anarhia. A pune Constituția înaintea ori-cărei legi este un principiu elementar de drept constituțional care nici numai comportă discuțiune.

Am analizat pe scurt argumentele D-lui Fratoșțeanu și am văzut că ele sunt niște argumente de ocaziune, niște învârtituri juridice și că în realitate se caută a se susține o teorie monstruoasă, aceea că nu există delict politic, pentru a justifica o condamnățiune ordonată de guvern. D. Fratoșțeanu încercându-se a argumenta că nu există delict politic, voește să erijeze în singura instanță de judecată magistratura numită și inspirată de guvern și sub ordinele directe ale ministrului de justiție.

Din argumentarea D-lui Fratoșțeanu se mai vede cât de mult pasiunea poate orbi pe un om, ca să susțină cele mai neertate enormități.

Delictele politice există în legislațiunea noastră, dovadă Constituția și toată practica lor, de mai bine de 27 ani.

Rămâne acum de văzut cum va rezolvi Curtea de Apel secția II din Capitală procesul meu.

Ed. Dioghenide.

FALIMENTELE

Reproducem aci concluziunile interesantului studiu *Cauzele în mulțire, falimentelor în România*, datorit D-lui Dimitrie C. Maxim, președintele secțiunii comerciale a Tribunalului din Iași.

Legea nouă comercială este în vigoare de la 1 Septembrie 1887 și astăzi, după șase ani de practicare, putem să-i cunoaștem rezultatele. Este regretabil că ea nu prevede o dispozițiune, care să oblige Tribunalele comerciale de a raporta Ministerului Justiției la o dată fixă relațiuni, despre efectele aplicațiunii sale, după cum legislațiunea engleză asupra falimentelor din 1883 obligă Tribunalul. Board of trade, de a da celor două Camere ale Parlamentului asemenea lămuriri. Din puținile date statistice ce am putut culege, observ că numărul falimentelor au crescut simțitor în ultimii ani, că în cele mai multe falimente se înregistrează streinii și, în fine, că numărul bancrutelor frauduloase a mers de asemenea progresând. Ast-fel comparând cu trecutul, găsim următorul rezultat pentru toată țara:

De la 1878—1882 s'au declarat 488 falimente
» » 1882—1 Sept. 1887 » 549
» » 1 Sept. 1887—1892 » 736

Am arătat că această situațiune nu este datorită atât înmulțirii afacerilor comerciale, cât este consecința multor dispozițiuni prea indulgente a noii legi comerciale, a lacunei ce prezintă câte-va legiuiri correlative comericiului a lipsei de interes în administrațiunea sindicală, a neeficacității acțiunii tribunalelor co-

merciale, și, pe lângă altele, a indulgenței factorilor de urmărire și repressiune în bancrute sau celelalte infracțiuni ce le însoțesc.

O statistică precisă, care să ne indice modul cum s'au terminat cele 736 falimente, declarate sub imperiul Codicelui nou, până la începutul anului 1893, ne ar dovedi că aproape trei pătrimi din ele s'au terminat prin concordat. Articolele 843 și 852 din noul Codice, permit și falitului de rea credință a încheia concordat de ori-ce dividend și a fi pus în capul afacerilor sale, câte odată reabilitat, în ori-ce stare a procedurii falimentului, chiar dacă este deschisă contra acțiune publică de bancrută frauduloasă, sau n'a ținut registre în regulă. Această dispozițiune a dat loc celor mai multe falimente cu creditori fictivi și cu concordate favorabile falitului, în care dividendele variază între 10—20 la sută. Ca să luăm un exemplu, citez județul Iași, unde falimentele de la punerea în aplicare a noului Codice de comericiu a mers earăși progresând, și după cum se vede din tabela ce urmează, la un număr de 80 falimente, găsim 40 concordate.

Dacă din toate falimentele urmate în țară sub imperiul Codicelui nou, numai un număr de 59 din ele sunt trecute ca bancrute frauduloase să nu se creadă că restul au fost toate de bună credință. Ori că fraudele au fost adesea-ori alcătuite cu abilitate, în cât au scăpat de sub controlul factorilor însărcinați cu urmărirea lor, ori că falitii simțindu-se dovediți au plătit sută la sută creditorii și obținând ridicarea falimentului, în timpul instrucțiunilor penale, au nimicit exercițiul acestei acțiuni. La Iași, de exemplu, în această perioadă, s'au ridicat 13 falimente și de acia susțin că este necesar de a se subordona ridicarea falimentelor unor anumite condițiuni.

Se observă apoi și sub imperiul Codicelui nou că în falimente se înregistrează în proporțiune însemnată streinii și, în deosebi, evreii. Este știut că comericiul, mai ales în Moldova nu se exercită pe scară întinsă de către naționali, așa că ne am putea explica până la un punct rezultatul statistic. Dar un fapt atentiv este că la același număr de comercianți, găsim un esedent de falimente tot la partida streinilor. Ast-fel, în o perioadă de 14 ani, dintr'un număr de 1773 de falimente, găsim numai 28, la sută românii declarați în faliment.

PERIODA	No. falimentelor	MEDIA LA SUTA		
		Romani	Evrei	Alte națiuni
1878—1882	488	22 _o	65 _o	11 _o
1882—1 Sept. 1887	549	31 _o	53 _o	14 _o
1 Sept. 1887—1892	736	30 _o	57 _o	11 _o
Total	1773	28 _o	58 _o	12 _o

Această diferență devine și mai *frapantă*, când raportăm aceste date față cu numărul total al comercianților unei localități. În privința județelor pentru care avem cifra exactă a firmelor înscrise putem stabili faptul. La Iași, de la 1884, data aplicării legii firmelor și până la 1 Ianuar 1893, găsim înscrise 3481 firme individuale și 249 sociale, adică un total de 3730 firme în care intră: 875 români, 2743 evrei și 112 alte naționalități. La Covurlui numărul firmelor înscrise, de la 1884 până la 1890, sunt 1748, în care intră: 581 români, 710 evrei și 457 alte naționalități. La Botoșani, numărul firmelor înscrise în același interval este de 1386, din care: 457 români, 1195 evrei și 34 alte naționalități. Dacă luăm media la sută a acestor înscrieri de firme, ca reprezentând naționalitățile comercianților din aceste județe pentru perioadele de care ne ocupăm, și o comparăm cu media la sută a naționalităților falitilor din acest interval, avem următorul rezultat:

PERIODA	Media la sută a med. la sută a falim. decl. în insc. d. f. r. după naționalitatea falit.			
	rom.	Ev.	a. n.	al. nat.
Județ Iași	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Botoșani	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Covurlui	(33)	(60)	(26)	(21)
Județ Iași	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Botoșani	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Covurlui	(33)	(60)	(26)	(21)
Județ Iași	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Botoșani	(23)	(73)	(3)	(4)
Județ Covurlui	(33)	(60)	(26)	(21)

Aceste date statistice, stabilesc cu precisiune că la același număr de comercianți români și streinii, găsim trei pătrimi declarați falitii din acești din urmă. Această stare de lucruri se explică ușor, pentru că streinilor, cari și fac meserie din falimente, le vine foarte ușor de a *părăsi țara, și a lua cu deșeu averile* culese prin fraudă, pe când românul,

NUMERUL 15 BANI

ANUNCIURILE

Din București și județe se primesc:
Numai la Administrație
din Streinătate, direct la administrație și la toate oficiile de publicitate
Anunțuri la pag. IV..... 0,30 b. linia
» » III..... 2, — lei »
» » II..... 3, — » »
Inserțiunile și reclamele 3 lei rândul.
La Paris, ziarul se găsește de vânzare cu numărul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMER VECHIU 50 BANI

REDAȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

care nu poate avea această ultimă speranță, se gândește și de ordinar nu se dedă la fraude de cât când cade în mâna samsarilor de falimente. Este adevărat că libertatea comericiului a fost tot-d'una înscrisă în legile fundamentale ce au cărmuit țara. Ea a fost obiceiul pământului. Dar, dacă legiuitorul este ținut a respecta acest mare principiu umanitar, trebuie să caute mijloace pentru înflorirea comericiului onest și de bună credință, și în acest scop să ia măsuri mai severe contra fraudelor ce se practică mai ales de streinii.

Începutul industriei în România va mări nevoia de comercianți și va deschide drumul multor streinii, care caută a se îmbogăți prin falimente pregătite. Guvernul a recunoscut că industria în țară este o cestiune națională și nu numai de câștig și, până la începutul anului 1891, a acordat la 84 fabrici indigene și stabiliment industriale avantajele legii din 1887, pentru încurajarea industriei naționale.

Dar pentru a completa opera sa și în interesul creditului țării, este nevoie de a provoca cercetări minuțioase asupra cauzelor înmulțirii falimentelor și a lua măsuri de îndreptare. Camerilor de comericiu le incumbă legalmente datoria de a studia amănunțit interesele mișcării comerciale și industriale, a prevedea măsurile ce sunt de luat pentru comericiul onest și a comunica guvernului păreriile sale. Aceste instituțiuni prezintă comericiul și industria țării și au fost create de legiuitor tocmai în speranța desemnării căilor de progres sub aceste rapoarte.

Am propus în cadrul acestei lucrări ca mijloace de împuținare ale falimentelor: unele modificări ale Codicelui comercial, privitoare: mai ales la materia concordatului și banerutei, completarea altor legi correlative comericiului, reglementarea operațiunilor în bălciri, votarea legii proprietății numelui și în special a numelui comercial, crearea unor servicii speciale de informațiuni, încasări și urmărire comerciale, autorizate de guvern, reglementarea serviciului de comision și intermediare, necesitatea unei administrațiuni sindicale mai energice și alte îmbunătățiri pe care cetitorii le vor găsi în capitolele precedente.

Am găsit, în ultimul loc, că este necesar un control mai eficace a judecătorilor comisari și a Tribunalelor comerciale, și, cu deosebire mai puțină indulgență a parquelor și instanțelor repressive în urmărirea și pedepsirea infracțiunilor săvârșite cu ocaziunea falimentelor. Prin atribuțiunea sa nobilă și moralizatoare justiția este unul din factorii cei mai cu influență în combaterea unui rău social. De dânsa se cutemurări cei ce au îndrăzneala să infrângă legile și se abuzeze de libertatea ce este garantată tuturor celor ce se mărginesc a se bucura de dreptul de a face comericiu, pe care tradițiunea și legile existente îl acordă, fără deosebire și streinilor. Ori cât de grea ar fi însă pozițiunea actuală a țării sub raportul comercial și industrial, nu se înșală cei ce ved în justiție un factor puternic în concurarea marelui scop al progresului. Era nouă de organizare a justiției, care a consumat activitatea multor bărbați de stat a României și arată zilnic rodnice rezultate.

Conferința din Sibiu

Contra decisiunii prin care primarul orașului a oprit ținerea conferinței delegaților partidului național român, D. dr. Ioan Rațiu în numele comitetului central a înaintat următorul recurs:

D-sale D-lui Ludovic Reissebryer, vice-comite al comitatului Sibiu Loc.

Domnule Vice-comite!

În numele comitetului de 25 ales de conferința partidului național român, ținută aici la 20 și 21 Ianuarie anul trecut, am convocat împreună cu Domnii secretari ai comitetului pe membrii conferinței pentru ziua de 9 Iulie a. c., la Sibiu.

Anunțând conform legii convocarea acestei adunări publice D-lui primar al orașului Sibiu, la cererea D-sale i-am asternut încă în 24 Iunie a. c., și o ordine de zi a adunării.

Ieri în 3 Iulie, am primit sub No. 49 din 1893 de la D. primar o hârtie, prin care aduce la cunoștiința comitetului, că

din partea autorității nu se poate permite ținerea adunării.

In contra acestei hotărâri a primăriei am onoare a așterne în numele comitetului convocator D-voastre, D-le vice-comite recurs și a l' motiva precum urmează :

Dreptul de întruniri al alegătorilor este garantat prin legea electorală (art. de lege XXIII, 1874). § 104 normează apriat acest drept și nicăeri, nici în această lege, nici în alta, nu se dă autorității publice puterea de mai înainte întrunirea. D. primar al orașului Sibiu nici nu se provoacă în hârta sa prin care se oprește ținerea adunării la vr'o dispoziție a legii. Prin urmare chiar și numai din acest punct de vedere privită, oprirea trebuie considerată ca o măsură ilegală.

Dar mai examinând și motivele, invocate în hârta citată a primăriei pentru oprire se dovedește până la evidență, că nu există nici un fel de rațiune pentru ca adunarea să fie opriată.

Adunarea convocată de noi la Sibiu pentru ziua de 9 Iulie n. a. c. nu este o adunare «poporală» precum este ea calificată în hârta primăriei, ci este o adunare electorală și în deosebi compusă numai din delegații alegătorilor români din diferitele cercuri electorale din întreaga țară. Ea are deci un număr limitat de membrii, și nu poate fi privită drept o adunare, în care ori și cine are cuvânt și loc. De alt-cum asemenea adunări s'au mai ținut de repetite ori și chiar aici în Sibiu, cea din urmă adunare de acest soi s'a ținut la 20 și 21 Ianuarie 1892.

Autoritatea publică nu numai n'a oprit ținerea ei și a participat prin un reprezentant al ei, care a asitat la toate hotărârile luate publice. Tocmai pentru ducerea în îndeplinire a acestor hotărâri, s'a ales un comitet de 25 membri. Acum după un an și jumătate de la cea dată când vine comitetul ales și convoacă acea adunare, ca să și dea seamă despre activitatea sa, păsește autoritatea publică la mijloc și oprește chiar în contra legii ținerea adunării.

Unde este rațiunea acestei măsurii? In motivarea opiniei se zice că enunțatiunile publice de până aici dau loc la «presupunerea», că comitetul, fiind urmărit judecătorește din cauza memorandumului către maiestatea sa, ar intenționa provocarea votului de aprobare a unei mari mulțimi de cetățeni de origine română și a-și scădea ast-fel răspunderea. Această presupunere este în cu atât mai neînțeleasă, cu cât este indeobște cunoscut că tocmai conferința din 20 și 21 Ianuarie a. tr. a luat hotărârea unanimă, ca memorandumul nu numai să se aștearnă maiestății sale ci să se și tipărească și să se distribuie în țară și în străinătate. Prin urmare nu mai e nici o nevoie ca această hotărâre să mai ia încă odată, ear de marea multime a poporului român nu mai poate fi vorba, dupe-ce unanimitatea delegaților este identică cu totalitatea poporului. Toate deducțiunile ce s'ar putea trage deci din presupunerea aceasta și s'ai înșirat în textul hârtei primarului sunt lipsite de ori-ce temei.

După cele expuse până aci n'am trebuință — așa cred — să insist indeosebi asupra motivului de adus și el pentru sprijinirea ordinului de oprire, că după știri ziaristice vor lua parte la această adunare și cetățeni ai regatului României. Este de sine înțeles, că nimeni altcineva de cât delegații alegătorilor — care toți sunt supuși ungori — pot să facă parte din adunare. Comitetul nici n'a convocat pe alt-cineva la adunare de cât pe acești delegați, și puțința este cu totul escluză ca și alții nechematți, ori-cine ar fi ei, să ia parte la adunare.

Vă rog, Domnule vice-comite, să luați în considerare aceste expuneri și să binevoiti a dispune ca să se revoace ordinul de oprire.

Cu toată stima
Dr. I. Rațiu,
president

Sibiu, 4 Iulie 1893.
[Tribuna].

PE LANGA BOI

Pocnind din biciu pe lângă boi
In zori de zi el a trecut

Cu plugul pe la noi.
Și de pe biciu l'am cunoscut,
Și cum țeseam, nici n'am știut
Cum am sărit și n'am sălăut
Să es de la răsoi.

Și-atâta tort mi-am încălci
Și n graba mare-am spart un geam,
Știu eu ce mi-a venit!

Am cap, dar parcă nu-l mai am —
Ce-aveam să-i spuui? Nimic n'aveam
Dar era 'n zori, și eu voiam
Să n'treb cum a dormit.

Și vezi așa-i el, nu știu cum!
M'a prins de braț și m'a cuprins
Să mă sarule 'n drum.

Dar eu din brațe-i m'am deprins
Și l'am certat și l'am împins —
Dar n'am făcut cu din-adms,
Și reu ce-mi pare-acum!

O, nu-mi e, că mi-am săngerat
La prag piciorul într un cuiu,
Dar mi-e, că e păcat!

Om bun ca densusl nimeni nu-i,
Și pentr'o vorbă rea ce-i spuui,
El toată ziuica lui.

Muncește supăral!

George Coșbuc.

UN PERICOL NATIONAL

Domnul B. P. Hajden, în ultimul număr al *Revistei Noue*, ne semnaleză un mare pericol care amenință națiunea română: slavizarea ei prin *Literatură și Știință*, volumul de curând apărut sub direcțiunea D-lui Gherea-Drobogeanu.

Cunoaștem cu toții tendințele panslaviste ale puternicului nostru vecin, precum și mijloacele puse de el în joc pentru împlinirea acestui scop; așa, aflasem de marea propagandă rusească făcută în țară de către iconarii ruși, cari, zugrăvind capul Țarului drept acela al Sfântului Petru găsiseră cel mai sigur mijloc ca să facă pe Român «să se incline Țarului». Mai aflasem încă că jugănarii ruși prin monopoliile lor împiedecău caii noștri de a se reproduce și ne forțau ast-fel să introducem în țară cai rusești, elemente eminamente slavice, și te cutremuri când te gândești că asemenea elemente streine s'au introdus chiar și în armata noastră! Nu ne vor trăda ele oare când le vom cere să combată pe frații lor de singe?

Mai știam încă că panslavisti auveau agenți pe toți scopiții de pe piața teatrului, cari îndreptau prisosul lor de activitate la operațiuni în adevăr secrete, operațiuni prin cari ei căuta să împiedice înmulțirea neamului românesc.

Știam toate acestea, dar tocmai pentru că cunoaștem diferitele moduri de procedere ale panslavistilor eram mai puțin amenințați: cunoscând primejdia eram în posibilitate de a ne apăra. Dar ce puteam face contra unui pericol nebănuit, cum să luptăm contra unor u-neltiri cu totul ascunde? Recunoștința noastră către D. Hajden trebuie să fie mare, căci el e acela, el singur, el cel d'întăiu și cel din urmă, care ne-a semnalat pentru prima oară marea pericol ce amenință naționalitatea română. Meritul D-lui Hajden e cu atât mai mare cu cât descoperirea era mai grea de făcut; în adevăr, cine ar fi crezut că inamicul care amenință ginea română să se ascundă în volumul «Literatură și Știință»? Cine ar fi presupus că această adunare de articole literare și științifice nu este alt de cât o nouă manifestare a hidrei panslaviste? Căru om sănătos i-ar fi trecut prin minte că acest volum e o operă de propagandă rusească?

Noroc că D. Hajden veghea, noroc că spiritul său din ce în ce mai pătrunzător a putut afla ce se ascundea sub masca «Literatură și Știință».

Îndată ce D. Hajden se convinse că acest volum este o operă panslavistă, D-sa se grăbi să dea alarmă, D-sa se grăbi să mai tragă clopotele și să vestească acest mare pericol național *urbi et orbi*, adică «și orbilor» cum așa de spiritual o aduce D-sa.

Grație D-lui Hajden și celor de la *Revista Nouă*, pentru a doua oară Capitalul va fi salvat. O, mistere ale incarnațiunii!

Iată ce ne destăinuiește D. Hajden: «D. Gherea este rus get beget și cu toptanul, nici de cum român din Basarabia și de un șir de ani, pe furis și pe nesimțite se svârcolește a incuiba la noi cultul literaturii rusești și principiile socializmului rusec.»

Orosre! Citind uneltirile acestui om, tremur și mă cuprind de un fior pe care așa califica de siberian, de nu mi-ar fi teamă să fiu și eu acuzat de propagandă rusească, precum e acuzat D. Gherea. Drept s'o spun, binăuim și eu că D-nul Gherea, ar fi rus de origine, dar «rus cu toptanul» nu așa fi crezut așa ce-va din partea D-sale. Înțelegeam să fie rus «en detail» dar rus «cu toptanul» asta e prea — prea. De la un asemenea musical *en gros* ce te miri că se încearcă ca prin «Literatură și Știință» să introducă cultul literaturii rusești și principiile socializmului aceluiaș neam! Nu voi înzista asupra meritului D-lui Hajden de a ne fi arătat acțiunea socialistă a D-lui Gherea — căci în această privință neobositul limbist nu vine de cât al doilea. De mult un alt eminent critic, autorul poenelor misterioase, D-nul Petrascu, a semnalat, prin o jalbă celebră, acest pericol. Rămâne însă D-lui Hajden marea merit de a ne fi semnalat tentativa de slavizare făcută de D-nul Gherea; merit imens, dacă avem în vedere mărimea pericolului. Tremur și acum gândindu-mă la ce era expus neamul românesc dacă spiritul D-lui Hajden nu dădea alarma.

«Tote omegni și tole rumăgnii», cum așa de românește se exprimă D-sa, vor ști de acum cine și unde este inamicul. De mult mă întrebam de ce dracu o fi părăsit D. Gherea Siberia, unde guvernul Țarului îl ținea pe mâncare și băutură; acum, mulțămită D-lui Hajden, misterul e risipit; D-nul Gherea a părăsit acel rēcoros paradis numai împins de fanatizmul său panslavistic, numai și numai în speranța de a ne slaviza și pe noi. Și când te gândești că acest om a împins duplicitatea până a se naturaliza român! Dar de giaba, D-le «rus cu toptanul» de giaba cauți să le învârtiști, căci D-nul Hajden veghiază, și când e vorba de invârtit, las pe D-lui.

Acum, că alarma e dată, grăbiți-vă nefericiți posesori ai volumului *Literatură și Știință*, grăbiți-vă de a l' arde de nu vreți să vă rustificați, fie chiar în detalii.

Nu vedeți — D-nul Hajden a scris — că acest volum e merit să aducă același rezultat ca iconcele iconarilor, «mutatis

mutandis». Nu simțiți mirosul panslavist ce se egzală din el? Uitați-vă la numele scriitorilor volumului și veți convinge câtă dreptate are bătrânul nostru filolog. Alături de Gherea «rusul cu toptanul» aflăm pe Sasca Vlăduțevsky, care preconizând «onestitatea în artă» vrea să împiedice înflorirea produselor noastre naționale, reviste vechi și noi. Ce poate fi acest Alexandrof Vlăduțevsky de nu rus? Rus get-beget căci numai un rus a putut scrie un cap de operă românească. Dacă ar fi român ca noi toți, inclusiv D-nul Hajden, de ce atunci n'am putea scrie și noi ca el? Dar să cerțăm mai departe pe cei l'alți colaboratori.

Cine e acel Delavrancea, care cu farmecul narațiunii sale vrea să ne facă să uităm tendințele-i panslaviste? Nu o fi oare de toți cunoscutul panslavist Delavranceo? Așa e D-le Barbof, că te am ghicit? Giaba, D-le Stefănescu, ai cercat să te ascunzi, căci miroși a rus ca două perechi de cizme de acelaș neam.

Dar Ivan Romanov, care ne arată un biet soldat pierind acoperit de zăpadă. Soldatul e român și zăpada rusească (cu toptanul?), înțelegeți ideea autorului? Tot atât de ruși și ceilalți colaboratori: rus, de sigur Proa, Stavri, Doctor Urechia etc. etc. Și ce mai începe îndoaială, când vezi că unii din ei nici nu s'ai dat osteneala să se ascundă sub vre un pseudonim oare-care; auzi curagiu să iscălești *Voinov* ori *Nadejde*!

Fată cu acestea cred că nu mai e necesar să insist, ori-ce om de bună credință, — de bună credință ca D-nul Hajden, — s'a convins că în adevăr Gherea e un agent rusesc și volumul «Literatură și Știință», o operă de propagandă panslavistă. Vom rămâne deci recunoscători D-lui Hajden, care primul a semnalat pericolul, și recunoștința noastră va fi cu atât mai mare cu cât D-nul Hajden nu s'a mângâinat de a indica reul, el ne dă și remediile. Iată, pe cât am putut afla, măsurile pe care D-sa are de gând să le propună pentru înlăturarea marelui pericol național descoperit de D-sa:

I-iu. In fie-care oraș și în fie-care seară se va citi în anumite săli de la 8 la 12 oare, *Revista nouă*. La aceste lecturi vor fi obligați să asiste toți aceia la cari se va fi găsit volumul «Literatură și Știință» sau vre o altă operă a D-lui Gherea. Asemenea lecturi se vor face și dimineața (8—12) însă ele vor fi facultative pentru cei ce vor proba că s'au abonat la *Revista nouă*.

II-lea. In afară de această pedeapsă, ori-care român sau naturalizat român, în posesiunea căruia se va fi găsit volumul incriminat, va fi condamnat la o amendă de 1000 de lei. Suma ce va rezulta din aceste amenzi se va versa jumătate în folosul *Revistei Noue* și jumătate în acela al *Marchelui Etymologic*. Intru cea ce privește pe colaborator volumului și pe Gherea, instigatorul mișcării panslaviste, D-nul Hajden propune:

I-iu. Toți acei cari au colaborat la «Literatură și Știință», vor fi condamnați la munca silnică până la terminarea *Marchelui Etymologic*. Pedeapsa aceasta este reversibilă asupra descendenților, până la a 7-a generație inclusiv.

II-lea. D-nul Gherea va fi decapitat. Capul său se va păstra în archiva Statului și nu i se va inapoia de cât în cazul când D-sa va lua angajamentul să se întorcă în Siberia. Va fi obligat bine înțeles să achite o chirie proporțională cu timpul petrecut în sus indicatul local. Această sumă se va întrebuința la întreținerea templului spiritist.

Sublimat Corosif.

DORULUI

Dor năprasnic, dor năprasnic,
Ce-mi tot cântă alean a bine
Și-mi tot torci încet și tainic
Gânduri bune și senine!

Ce-mi înfirip din nimica
Și-mi întrup cu drag în pripă
Vremuri scumpe, fericite,
Pe a dragostei aripă?

Încă n'ai văzut tu oare
Că o lume mă desparte
De iubita vieții mele,
Că de ea 's așa departe?

Dor năprasnic, dor năprasnic,
Ce? n'ai înțeles tu oare
Că ea vecinic rămânea-va
Rece și nesimțitoare?

Și că ochiu-i melancolic
Plin de tainică ispită,
Veci de veci nu-l va cuprinde
O vâpae 'ndrăgostită?

Și că vecinic împietri-va
Pe frumoasa-i, blândă față,
Și pe buza-i parguită
Rece zimbetul de ghiuță.

Dor năprasnic, dor năprasnic
Nu-mi cânta alean a bine,
Nu-mi măi toarcă 'ncet și tainic
Gânduri bune și senine.

Iași, Martie 93.

C. Ghindă

STRADA

— SCHIȚĂ —

Am eșit pe stradă, să-mi mai alung tristețea.

Mergeam pe calea Victoriei; spre sfârșitul ei zăresc un mic grup de oameni, bărbați și femei grămădiți la ceva. Mă apropii și ved că pe marginea trotuarului, în prada suferințelor, se bătea trupul unui biet cățeluș. Il călcase, se vede, vr'o trăsura.

Murea. Trecătorii, unii din curiozitate alții de jale poate, priveau agonia morții.

Câte o dată s'ermanul dobitoc ridica capul, privea lumea c' un och' pe jumătate închis, parcă vroind a spune: «chiar și în moartea mea ați găsit un mijloc de a vă distra!»

Publicul tăcea privind cum i se ridicau convulsiv coastele, și la fie-care răsufare o spumă roșiațică i se arăta la gură, se ținea puțin pe vrful botului și cădea pe peatra trotuarului.

După multe încercări năprasnice, isbuti în sfârșit să se ridice pe labele cele de dinaintea și privi cercul de curioși, căutând pe cine-va. Nu zări se vede pe cel pe care îl dorea și atunci cuprins de jale urlă încet și se lasă din nou pe piatră. Sângele tot mai mult și mai tare îi curgea pe gură.

Urletul lui, ultimul său protest contra crudei soarte, parcă și acum îmi răsună în urechi.

— Ce e aci? s'auzi îndărătul meu.

— Un cățel călcat de vr'o trăsura, răspunde cine-va din grup.

— Ei, și îl priviți?

Intorsei capul ca să ved cine protestează contra spectacolului gratuit.

Era un băiat de prăvălie, sau poate chiar însuși proprietarul unui stabiliment de beături răcoritoare.

— Cum puteți privi? nu înțeleg, — spuse el din nou, îndu-mă la o parte și oprindu-se lângă actorul acestei drame. Cănele din nou ridică capul și căska gura. Sângele picătură cu picătură cădea pe pietre. Se făcuse un mic lac, care se scurgea jos pe stradă.

— Ai pățit'o s'ermane! s'adresă el către căne.

El parcă îl înțelese și îl privi c'un ochi stins.

— Lumea te privește cum mori, și nici unul nu se îndură să-ți surzeze sfârșitul. — El ridică un baston și îl lovi peste cap.

— Mizerabile, ce faci?

— Porcule, cum poți da într'un biet căne?

— Vardist... vardist!... să chemăm vardistul, ce vra să zică barbaria asta?! Paznicul ordinii și siguranței publice s'arată cu multa sa bleagă.

— Vardist, i-al la secție!... a lovit... a omorât un biet nenorocit de căne.

— S'ermanul, poate mai trăia încă!...

Publicul se agitase și agitația lui se exprima în dorința de a pedepsi pe nemilosul curmător al vieții nenorocitului muribund.

— Hai la secție, să omori căni pe stradă! dar ce ești henger, dumneata? nu te opune, căci, întrebuințez forța militară. — Băcanul sau cărciumarul, a-pucat de mâncă, de vardist dispăru împreună cu densusl.

Agitația publicului se potolise.

Mulți revoltați de faptul brutal al «șorțului verde» plecase. Crud li se păru faptul loviturii unui dobitoc pe jumătate mort.

— De milă l'a lovit nea Costache, zău de milă, v'asigur... păcat, se sbuciuma... ia făcut un bine... tot una... murea... Individul, pronunțând replica s'adresa către mine. După haină era un birjar.

— Lasă — cumetre, aci n'ai dreptate... măi bine îl lăsa să moară...

Birjarul se întoarse către cel ce vorbea.

— A, dumneata ești?! Greșești! răspunde el... tocmai nea Costache ca om de inimă trebuia s'o facă... haide, la Pandeale... îți spuui eu...

Și amândoi plecară...

Pentru ce tocmai nea Costache trebuia să lovească cănele, asta și până aci a rămas pentru mine un mister, căci ambii birjari plecară spre Pandeale, un personagi asemenea necunoscut mie.

Am rămas eu și doi băieți de stradă. Împreună ridicăram trupul pe jumătate rece și îl rezămarăm de peretele casei vecine, ca să nu-l calce trăsurile.

De odată aud îndărătul meu: Bubica, Bubica ce ai pățit'?

O copilă, ca de vre-o 12 ani, s'ărăcicios îmbrăcată s'aruncă pe cadavrul cănelui și începu a-l săruta și îl desmerda cu plânsete și bocete urmate de suspinuri.

Mi se rupea inima de jale, v'ezând aceste lacrimi sincere, v'ersate pe cadavrul iubitelui amic.

— Scoală, copilă, nu măi plânge, cu lacrimi nu înviezi cănele!...

— Nu știu, Domnule, cât era de cuminte și bun Bubica, eu, numai ei sunt vinovată! de ce l'am luat cu mine?!...

Acum copilă tu se măi bocea și se ineca în lacrimi. Întăiași dată v'ezui asemenea iubire și suferință!

— De ce plângi, copilă?

— I s'a omorit un căne, l-a călcat trăsura.

— Bieată copilă! tac, drăguță, nu măi plânge.

Împrejurul copilei cu cănele, acum din nou se strânsese o droaie de gură căscă.

— Vardist, vardist! chema o voce

groasă cam răgușită, pe o copilă a călcat-o o trăsura.

Din nou s'arată vardistul și din nou pronunță.

— Hai la secție! El se plecă și ridică cepila împreună cu cadavrul cănelui.

— Pentru ce la secție? mă amestecă eu, las-o în pace să-și ridice cănele, n'a călcat-o pe densus... o trăsura i-a omorât cățelul, densus e teață.

Copila acum nu măi plângea și numai sperieată privea lumea, ne înțelegând, ce voesc de la densus.

— Bine, va să zică, n'a călcat-o trăsura?

— De loc.

— Așa... atunci e alt ceva... avem ordin.

Publicul începu a râde de prostia vardistului.

— Nu râdeți, Domnului, avem ordin... Râsul deveni general.

Vardistul ca să-și scape situația dă o fuierătură și se departă hotărât.

Copila ridică cadavrul cănelui și plecă și ea, oftând greț, din fundul inimii.

Lumea se răsipi.

Plecași și eu, dar măi trist de cât măi nainte.

St. B-u.

NUMAI UNAI!

Pe umeri pletele-i curg riu —
Mlădie ca un spic de grâu,
Cu șorțul negru prins în brău
Atât imi e de dragă.
Și când o ved, îngălbinesc,
Și când n'o ved, mă 'mbolnăvesc
Iar când merg alții de-o pelesc,
Vin popi de măi desleagă.

La vorbă 'n drum trei ceasuri trec —
Ea pleacă, eu mă fac că plec,
Dar stău în drum și o petrec,
Cu ochii cât e zarea.
Așa cum e săracă ea,
Aș vrea s'o iau! Alăt' as vrea!
Dar oameni răi din lumea rea
Imi tot închid cărarea.

Și câte vorbe mi aud eu!
Toți frații mă vorbesc de reu,
Și tata-i supărat mereu,
Iar mama la icoane,
Măntăni face, ține post;
Mă blestemă: «De n'ai fi fost!
Ești un pustiul! Ți-e capul prost
Și-ți faci de cap, Ioane!»

Imi fac de cap? Dar las' să-mi fac!
Cu traul eu am să mă 'mpac,
Și eu am să trăiesc sărac,
Muncind bățul de rele!
La frați eu nu cer ajutor,
Că n'am ajuns la mila lor, —
Și fac ce vreați! Și n'am să mor
De grija sorții mele!

Mă 'ngroapă frații mei de viu!
Legat de densus, eu să știu
Că am urâtei drag să-i fiu?
Să pot, ce nu se poate?
Dar cu pământul ce să faci?
Și ce folos de boi și vaci?
Nevasta dacă nu ț-i-o placă,
Le dai în trăsnel toate!

George Coșbuc.

Ș'A RASBUNAT!

Nu pot eși din casă. Plouă; prin geam privesc cum șiroaie de apă murdară se împreună făcând în mijlocul străzii un lac, în care o pereche de rațe vesel înoată ploscând din aripă.

Mă simt rău dispus de dimineață și timpul urât mă predispuie la fel de fel de gânduri triste.

Ca să-mi treacă de urât mă pun să citesc. Am deschis cartea lui Marzelli: *Il suicidio saggio di statistica morale comparata*. Mă oprisem tocmai în locul unde zice: — *E interesantă regularitatea distribuției sinuciderii pe luni septemăni și zile. Cele mai dese sinucideri se întâmplă în primele zile ale lunelor și septemănelor. De pildă luna, marțea, mă puțin vinerea și sâmbăta. Femeile însă preferă duminicile.*

Timpu rece ploios și posomorât măi cu seamă predispuie pe om la sinucidere.

Curios lucru: tocmai acum mi se întâmplă să citesc cartea lui Marzelli pe când afară plouă, e trist și în buzunar nici un ban. Noroc că nu e nici luni, nici marți, ci sâmbăta.

Sub impresia cetirei căzu pe gânduri. De o dată sunt deșteptat de niște sunete ascuțite de vioră aacompaniate de drângănitul cobzei.

«Oare să fie vr'o nuntă, sau vre-unuia i-a venit poftă să facă chef pe timpul asta, bun, după profesorul italian, numai pentru sinucideri?!»

Las cartea la o parte, șterg geamul aburrit de sulfarea mea și mă uit.

Se vede mergând un grup de oameni. Înaintea tuturorora popa cu poalele rasei ridicate în brău: într'o mână ține cartea, în alta cădelnița: alătură cu densus

sul dascălului sovăind când într-o parte, când în alta; îndată după popă patru oameni duc un secret acoperit d'asupra cu capacul, după moartea doi lăutari înconjurați ca de vr'o 12—15 inși, bărbați și femei.

Nici colivă, nici steag sau cruce. Lăutarii cântău o doină duioasă și jalnică, însă între prohodnici nu se ved nici tristă, nici plângând.

La Trei găste prohodul se oprește și o mare parte din prohodnici, lăsând mortul afară, intră în stabiliment.

M'a uimit mult asemenea inormantare *sui generis*; repede apuc pălăria, umbrela și ies din curte.

— Cine e mortul? întreb pe dascăl.
— În viață se chema Pandele Ioan, de meserie era dogar locuitor din țigă-nime.

— Apoi cum îl duceți așa fără cruce, fără colivă? era creștin...?

— Da se'nțelege că creștin, săracul de dănsul și ce creștin! se grijea de două ori pe an, ținea toate posturile, Mercurea și Vinerea, nu mânca de loc, postea... ce creștin!

— Atunci?

— A dat păcatul peste bietul om: și-a curmat singur viața și după legea creștinească nu se cade să fie înmormântat cu preot și cruce. Îl tărie ca pe căine... însă de... avu noroc de popa Ion, bun om, să'i dea Dumnezeu sănătate... zice... a trăit ca un om și a murit ca un dobitoc, dar totuși îl prohodesc, cruce însă nu'i pot da... a murit ca un dobitoc.

În timpul asta patru oameni eșiră din cărciumă roși și veseli de schimbară pe cei patru, care duseseră sicriul.

— Și cum a murit dogarul? întrebă din nou pe dascăl.

— Să vezi... avea mare ciudă răposatului, pe Nea Ghiță Ion; cărciumarul din dealul Spirei. — «Pandele ești un om de nimica, îi spune nea Ghiță, mă înșeli în fie-care an cu butoale tale, imi curge o multime de vin din pricina ta». — Vorbele cărciumarului i-au căzut se vede greu la inimă răposatului, că astă dimineață însă seșea la cărciumă și vorbea despre Ghiță, că e un ticălos și că are să i-o facă el.

După asta nu se știe unde s'a dus, dar după o jumătate de ceas Ghiță intrând în pivniță vede butoiul cu pelin de Drăgășani ridicat în picioare, fundul dat afară și deasupra niște cisme. Trage de una, trage de alta, comedie! nu le poate scoate. Cine să-mi pue mie cisme în butoi? Se gândi la început că băieții cum-va au găsit niște cisme... nici în cap să-i vie că cine-va este în butoi!... pe urmă privește, mai privește și numai pe urmă începe a înțelege că lucrul nu e curat.

Aprinde o lumânare și... întălese totul. Nimine nu'l auzi cum desbătu fundul la butoi. Poznaș era răposatul, Dumneezii să-i erte păcatele, și bun meșter, dar avea darul beției, avea n'ai încotro; nu e frumos să ponegresti pe cine-va, dar aci n'ai încotro, era bețiv, foc! Stângea câte 10 ticoțoare de pelin... avea slăbiciunea asta pentru pelin! De! fie-care om are câte una, nu e om fără păcate, căci în păcat suntem născuți, nu e așa... am său ba dreptate?

În pare numai rău că s'au stricat ca vr'o 10 vedre de pelin. I-a făcut-o ticălosului de cărciumar.

În timpul asta prohodul eșise din cărciumă. Lăutarii începură iarăși doina lor și preotul cu mortul s'au îndreptat spre cimitir.

Intrând în odaia mea tristă și ludan cartea lui Morzelli am însemnat: *Se în-lămplă sinucideri și Sămbăta*. (Un român înecat într-o butie cu pelin).

St. Bu.

Diferite Știri

DIN ȚARA

D. Zeligher, fost intern al spitalelor, a susținut alaltă-eri cu mult succes tesa sa de doctorat despre *Prognosticul și intervențiunea în presentațiunea facială* subiect lucrat în Institutul Maternității unde distinsul student și-a consacrat anii din urmă a studiului său medical în aprofundarea științei obstreticale /mamos sub conducerea eminentului profesor Dr. Drăghiescu.

D. Zeligher a și obținut elogiile unanime ale juriului esaminator și a primit felicitările colegilor săi de până a eri, cari tot-d'aua văzuseră într'ensul pe studentul talentat și sânguincios, dar modest și fără pretențiuni.

Din parte-ne urăm noului doctor ca isbânda și succesele ce a cules ca student să fie încoronate și de altele în cariera ce a îmbrățișat.

Astă-zi va avea loc la Vila Băicoianu de la Filaret serbarea câmpenească aranjată de către personalul casei Socec

Programa acestei serbări e foarte variată și o multime de petreceri sunt aranjate de către comitetul de organizare,

Vineri la ora 8, un căruțaș ce ducea un transport de cărămidă, a fost ajuns de tramvai în dreptul curbei din calea Dorobanților; fiind deja prea târziu pentru a se abate din drum și cum conductorul nu dăduse de mai înainte nici un semnal, tramvaiul a fost lovit de căruță, cauzându-se oare-care stricăciuni Imediat conductorul alergă la sergentul postal acolo, și cu concursul lui, începu a târi în ghionturi pe nenorocitul căru-

taș la secție. care se opunea din toate pterile, neputând lăsa carul singur în mijlocul drumului.

Asemenea scene sunt regretabile, și ne credem datorți a atrage atenția atât a D-lui prefect al poliției asupra modului cum își îndeplinește datoria acel sergent, care poartă No. 385, cât și direcției tramvaielor vechi, asupra conductorilor cu No. 134 de la vagonul 11.

D. judecător de instrucție Theodoru a arestat pe Agnes, servitoarea de la Ștefan Hagi-Pandele, în interesul instrucției.

În noaptea de Joii spre Vineri la sosirea trenului la gara Buzău, s'au introdus în un vagon de clasa II-a doi pungași, bine îmbrăcați, dânduși aerul de pasageri. S'au îndreptat în compartimentul unde seșea D. Gheorghe Ananias, comerciant din Alexandria, pe care l'urmărea de la București.

Unul din acești pungași s'a făcut că pune bagagiul său pe plasă, pe când cel-alt la observația făcută de D. Gheorghe Ananias, că compartimentul este complet, îi și pune mâna în buzunarul hainei și i sustrage un portofoliu cu 1,800 lei după care, ambii furii se fac nevăzuți.

Cu toate strigătele victimei, comisarul de gară, care este un octogenar ce abia se poate mișca, în loc să urmărească pe pungași cari îi treceau pe sub nas, a crezut de cuviință să facă aspre observațiuni victimei furtului, strigând în gura mare că dacă l'a furat, de ce n'a pus mâna pe hoți.

Se serie din Drăgășani ziarului *Galații* că viele sunt degerate și distruse de piatră. Recolta vinului de Drăgășani este compromisă.

Debitanții de vinuri vor face cumpărăturile din podgoriile din Odobești și Nicorești.

MENAGERIA REGALA

15
Gheorghe Gr. Cantacuzino

ALBINĂ-TRĂNTOR (Neproduțiune Consumațiune)

INFORMAȚIUNI

Azi se face distribuirea premiilor la elevii școlilor Societății pentru învățatura poporului român în palatul Ate-neului.

- Programa este următoarea:
- A) Exerciții militare;
 - B) Executarea bucăților musicale.
 - a) Cruce roșie Iuliu Wiest.
 - b) Imnul dimineței X.
 - c) La o rândnică G. Ștefănescu
 - d) Prinosul meu, poezie de I. Nenitescu
 - Musica de N. Bănulescu.
 - e) Adieu X.
 - f) Bravi copii ai României X.
 - g) Foate verde pământul cântec popular.
 - C) Discursul șefului școlilor societății și răspunsul I. P. Ș. Mitropolit
 - Primat Ghenadie.
 - D) Distribuirea premiilor.
- În urma distribuirea premiilor, va avea loc adunarea generală extra-ordinară a Societății pentru a se discuta cele două propuneri făcute în ziua de 30 Maiu a. c.

Eri au obținut titlul de licențiat în drept D-nii Corneliiu Budu, Miron Morun, Lipati, Racovicănu, și încă un D. al cărui nume ne scapă.

În noaptea de 19 Maiu a. c. Ion Stoenescu comerciant în Bălțații jud. Oltu a fost impuscat în comună, venind spre casă, la ora 10 1/2 seara.

În urma bănuelilor familiei mortului și a cercetărilor făcute de D-nul substituit de procuror al județului Olt, au fost depuși doi indivizi Ion Mihale și Marin Dobre (rude) bănuțiți ca autori ai crimei.

Ca apărător al inculpatului Ion Mihale s'a oferit avocatul Zăgărescu.

Iată cum acest avocat (Zăgărescu) a căutat să se achite de sarcina ce-și luase.

A umblat din cărciumă în cărciumă după martori ce se prezentaseră la instrucție în urma citațiunilor, rugându-i și promițându-le că le va face și dănsul cei va sta prin putere dacă vor spune în fața jurământului, nu ceea-ce știu, aceea-ce îi va învăța D-sa (adică a nu

denunța că autorii ai crimei pe cei depuși.)

Pe aceia însă, cari s'au temut de jurământul strâmb, i-a rugat să nu se prezinte la Instrucție, ci să se ducă acasă fără a sem ai presinta când vor fi din nou citați, promițându-le că le va plăti soția lui Ion Mihale (inculpatul) amenda.

Lucrul așa s'a și petrecut, căci până acum mulți martori, cari puteau să descopere crima, nu s'au prezentat la Instrucție, spre a li se lua interogatoriul, de și au fost citați de mai multe ori.

Procesul D-lui Dioghenide

În numărul nostru de aseară am spus că condamnarea D-lui Dioghenide a fost redusă de la un an la trei luni închisoare corecțională. Azi vom da informații mai amănunțite:

Curtea de Apel secția II era prezidată de D. Cuculi, având de judecători pe D-nii Consilierii, Iulian și Paleologu.

D. Procuror Stătescu ocupa fotoliul ministeriului public.

D. Dioghenide nu s'a prezentat.

D. Procuror Stătescu cere respingerea apelului.

Curtea după o deliberare de o jumătate de oră reduce pedeapsa la trei luni închisoare, cu drept de opoziție.

Ziarul Vointa Națională primește o telegramă din Sibiu prin care se face cunoscut că conferințe naționale se ține la 23 Iulie st. n.

LIGA
PENTRU

Unitatea Culturala a Românilor
SECȚIUNEA CRAIOVA

Studentii universitari din București în vederea persecuțiunilor ne mai pomenite, la cari sunt expuși frații noștri Trans-Carpatini, au hotărât a ține conferințe în toată țara pentru a face cunoscute aceste persecuțiuni.

În vedere că Craiova, capitala Olteniei a fost în tot deauna în fruntea marilor mișcări naționale studenții au hotărât ca în Craiova se țină prima conferință desfășurând drapelul Romanismului. În scopul acesta dănsii vor sosi la noi:

Duminecă 27 Iunie 1893

Ora 3 după amiază

Comitetul ligei face un călduros apel către toți cetățenii Craioveni și i roagă cu insistență ca să ia parte la această menifestațiune națională, care va avea loc cu următorul program:

PROGRAM

I.
La ora 2 dupe amiază cetățenii, corporațiunile și societățile cu drapelul lor se adună în grădina Barbu Ionescu, unde se va face recepțiunea studenților universitari din București.

II.
La ora 3. p. m. Comitetul Ligei va primi pe oaspeții la gara Craiova și i va conduce la grădina Barbu Ionescu.

III.
După recepțiune studenții, cetățenii, corporațiunile și societățile cu drapelul lor, precedate de muzica militară care va cânta *Deșteaptă-te Române* parcurând strada Lipșcanilor și Madona-dudu, vor merge la Catedrala orașului unde se va oficia un Te-deum.

IV.
Seara la ora 8 1/2 va avea loc în grădina Barbu Ionescu, o conferință publică, în care studentul universitar D-n, M. G. Băileanu, va vorbi despre Legitimitatea mișcării Naționale.

COMITETUL.

EPIGRAMA

Unul oficer

Să stai retras îți este drag;
E timp de pace — ai dreptate
Dar în război, zău spune-mi drept:
Tot în retragere vei bate?!

Spada

File rupte din Album

Inimile alese se hrănesc de aspirațiuni înalte; iar cele ordinare de josnice realități.

N. O. (Plocești).

Când un Suveran cunoaște slăbiciunile oamenilor de care se slujește, atunci toate se petrec ca la un teatru de păpuși.
Un conservator (1893)

Intr'o țară, unde a muncie o rușine și a cheltui peste măsură e o fală, acolo caracterele sunt o excepțiune.
Un abonat al Adevărului

Femeea îți dă puterea de a parveni la ori-ce aspirațiune; tot ea poate să te desguste de toate.
O celitoare a Adevărului

Ultim cuvânt

În 1812, ultimul vice-rege al Peruului avea o față foarte frumoasă, cu o zestre de mai multe milioane. Mulți o ceruseră în căsătorie. Un sub-locotenent îi zise într'o di:

— Ce frumoasă mână aveți!
— O voești? — răspunde fata cu timiditate.

Și iată cum un simplu sub-locotenent a devenit ginerele vice-regelui.

Mulțumire publică

Adânc mișcați de dovezile de simpatie ce ni s'au arătat cu ocazia, nenorocirii ce ne-a isbit perzând pe prea scumpa noastră fiică, soție, sora și mamă

FLORA EINHORN

născută Schönfeld

sdrobiți de durere și neputând mulțumi fie căruia în parte, exprimăm prin aceeașta, via noastră recunoștință rudelor, amicilor și cunoscuților cari ne au arătat atâtea semne de simpatie.

București 26 Ianie 1893

- Bernhard Schönfeld } părinți.
- Maria Schönfeld } soțu.
- Iosef Einhorn } soțu
- Leon Schönfeld } frați
- Albert Schönfeld } frați
- Adele Schönfeld } soră
- Betty Einhorn } copii
- Nicol Einhorn } copii

24 DE FETE

In vristă de la 9—13 ani

Găsece de lucru bine plătit, la *Fabrica de Hârtie de Țigară* a soților *Olga și Căpitan C. I. Creangă*.

Informațiuni între orele 12 și 1 d. a. la: *Depozitul fabricațiunei din strada Sălciiilor No. 8, București*, (la Biroul din față).

OBSERVATI!
 Depositul este numai in
CALEA VICTORIEI No. 44
 lângă cofetăria Capșa
 (subt Clubul Liberal-Național)

B. D. ZISMAN
 DEPOSITAR GENERAL DE LA
COMPANIA AMERICANA
 CEL D'INTEIU ȘI CEL MAI MARE MAGASIN DIN ȚARA DE MAȘINE DE CUSUT
PATENT-SINGER PERFECTIONAT
 Premiate la toate expozițiile cu Primele Medalii și Diplome de onoare.—Reputațiune universală ca neîntrecute
 în soliditate, lucrare și eleganță.
Peste 5 milioane sunt în întrebuințare

CEL MAI MARE DEPOZIT
 al
 Renumitelor **VELOCİPEDE** de siguranță „SPORT”
 care sunt cele mai bune v. loșpede din lume
**Construcțiune neîntrecută! Mers ușor! Cea mai mare
 soliditate! Eleganță completă!**
 Cereți catalogul ilustrat care se trimite gratis și franco

DEPOZITARUL GENERAL
B. D. ZISMAN
 Calea Victoriei No. 44, București, căruia trebuie să se adreseze ori-ce corespondențe și valori.
 (Lângă cofetăria Capșa, subt Clubul Liberal-Național)

Hârtie fără otrăvă
Contra Mustelor
INSTRUCTIE
 Să se întindă pe o farfurie și a-
 dăogându-se puțină apă, să se între-
 țină tot-d'auna în stare umedă:
 dupe 2 zile de întrebuințare să se
 presare și puțin Zahăr.
O FOAIE ȚINE
6 — 8 Zile
Jon Berberianu
Farmacista-București

Marea Descoperire a Veacului
ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
 (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleiților, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIEȚEI
 Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** în PARIS, 7, r. Saint-Lazare.
 BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMISĂ FRANCO DUPĂ CERERE
 Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la BUCUREȘTI, la Hile ZAMPIRESCU, droghist,
 la JASI, la D.D. Frați KOVYA, farmacisti

PISCUL CORBULUI
MARE DEPOU CU VINURI DE NICORESCI
9 — STRADA REGALA — 9
 Onorabilul public, care dorește a și pune la adă-
 post sănătatea prin consumațiunea unui excelent vin
 de masă natural, fără nici un adaos strein, să se
 adreseze la depozitul subsemnatului
PREȚURILE CURENTE:
 Vin vechin negru de 3, 6 și 8 ani costă decalitrul
 lei 10, 14 și 18. Vin alb vechin de 8 ani costă de-
 calitrul lei 10.
 Se vinde în ori-ce cantitate în sticle predate la
 domiciliu. Cu stimă,
N. COSTINESCU.
 Proprietar-viniculor

SIROP
AUBERCIER
 Aprobatiunea
 Academiei de Medicina
 din PARIS
 Siropul lui Aubercier
 este un calmant
 sigur pentru
GUTURAIU, BRONSITE, GRIPE și CATARE ca și pentru
TUSE și TUSEA MĂGAREASCĂ a copiilor.
IN TOTE FARMACIILE

DEBILITATEA, ANEMIA
BÓLELE COPILĂRIEI
 sunt combătute cu isbândă prin
FUCOGLYCINA GRESSY
 Acest Sirop, plăcut la gust, are aceleași proprietăți ca **Uleiul de Ficat de Morun**
LE PERDRIEL & Co, Paris.

BETIA
 se vindică cu succes strălucit, întrebuințând
Antibetin. Numeroate scrisori de recunoș-
 tință.—Una doză, trimisă franco, după primi-
 rea sumei, costă lei 10. — A se adresa la far-
 macia „Vultur,” No. 16, Lugos (Banat).

CAPSULELE
MATHEY-CAYLUS
 Compuse de către **DOCTORUL CLIN**, Premiū Montyon
 Capsulele Mathey-Caylus cu **copertă subțire de Gluten** nu ostensec
 nici-odată stomacul și sunt recomandate de către Profesorii Facultăților de
 Medicina și de către Medicii Spitalelor din Paris, Londra și New-York,
 p-ntrii vindecarea:
Sculamentelor vechi sau noi Gonoreei, Blenragiei, Cystitei a
Gâtului, Cataroiului și Bólelor Besicel, și ale organelor genito-urinare.
 Modul întrebuințării detaliat însoțește fie care-Flacon.
 Ase cere: **Les Véritables Capsules Mathey-Caylus de CLIN & Co, de PARIS,**
 cari se potu găsi la totii Droghistii și Farmacistii.

VIN DE VIAL
TONIC
ANALEPTIC
RECONSTITUANT
TONICUL
CEL MAI ENERGIC
 pentru
**Convalescenți, Bă-
 trâni, Femei, Copii**
**debili și ori-ce per-
 soană delicată**

CU CHINA
Suc de carne
FOSFAT de CALCE
COMPUS
 din
SUBSTANȚE
 absolut
 indispensabile formarei
 și
 dezvoltării mușchilor
 și
 sistemului nervos și osos

VINUL DE VIAL este asociațiunea medicamentelor celor mai active pentru
 a combate **Anemia, Chlorosa, Ftisia, Dispepsia, Gastritele,**
Virsta critică, Sleirea nervoasă, Debilitatea, rezultând din bă-
 trânețe, lungi convalescențe și ori-ce stare de lăncezeală și de slăbire carac-
 terizată prin pierderea apetitului și a forțelor.
Farmacia I. VIAL, rue de Bourbon 14, LYON.—In toate farmaciile.

N. MISCHONZNIKY
BUCUREȘTI
 Str. Lipsanilor 81 piața Sf. George
 Cel mai mare depozit de tot felul de **Note și Ins-
 trumente musica'e.** Depozit special de **PIANE** și
PIANINE din cele mai renumite fabrici, ca: **Kaps,**
Oehler, Rönisch, Iul. Alüthner, Schiedmayer,
Söhne, I. P. Schiedmayer, Hundt & Söhne,
L. Bösendorfer etc. etc. Musici de masă care cântă
 singure, sisteme noi, în diferite mărimi. **Aristoane,**
Herophone, Păonixe, Ariosa, Intona. Repre-
 sentant general a instr. **VICTORIA** cu 24, 48 și 72
 tonuri cal. I perfecționate. **Multista,** cântă singură cu
 suluri schimbătoare, etc. etc.
Fisarmonice si orgi diferite marimi
 Pianele sunt garantate originale și se vind și în rare
 lunare. Catalogul ilustrat se trimite gratis și franco.

FABRICA DE ȚESATURI METALICE
SCHETTINI & BIANCHI
București, Strada Doamnei 9, (Cassa Appel)
 Speciaitate de **GRATARE și CIURE**
 pentru
 Alegerea pietrisului nisipului etc.
 somiere elastice pentru paturi
 Grilaje de rețea de sirmă
 pentru
 închiderea parcurilor, grădinilor, coliviilor de paseri
 de curte, precum și pentru apărarea giumurilor de
 grindină. Pânză de sirmă de fer, de oțel,
 alamă și fer țingat.
EFFECTUARE PROMPTA. PREȚURILE MODERATE

COROANE
 și
FLORI ARTIFICIALE
COROANE cele mai frumoase
COROANE cele mai elegante
COROANE parisiene
COROANE ultimele creațiuni
COROANE în toate mărimile
COROANE de mărgel
COROANE de porcelan
COROANE pentru toate ocașiunile
 se găsește în mare asortiment și cu prețurile foarte
reduse la magazinul de mode al **D-nei**
OLYMPIA
8—Strada Regală—8
Expedițiuni în provinci

De închiriat
 o prăvălie nouă cu două odăi a-
 lături și apartamentul de sus,
 compus din șapte camere, si-
 tuate în calea Dorobanților, colț
 cu strada Romană. Pozițiune fa-
 vorabilă pentru Farmacie. Do-
 ritorii se vor adresa vis-a-vis la
 bicania I. Bejiu.

I. GEORGE MIHAI
 Masseur execută massagiū după
 prescripțiunii medicale în stabi-
 limentul de hidroterapie din str.
 Vestei No. 6, și la domiciliul bol-
 navilor.

ATELIER MECANIC
UZINA CU ABURI
TURNATORIE de FER, BRONZ și ALAMA
 (FOSTA LAMBRINIDI)
 Execută ori ce lucruri mecanice
Reparațiuni generale de mașini agricole
G. FERNIC & Comp.
GALAȚI
26 — CALEA BASARABIEI — 26

CSILLAG
POMADA
 cea mai bună și re-
 numită pentru
Creșterea
 și întreținerea
Părului
 este pomada
CSILLAG
 Asemenea și barba
 crește și se între-
 ține frumos cu
POMADA
CSILLAG
 Un borcan 5 lei
 Un borcan 4 lei
 Cutia de ceașă
 de spălat capul 50
 Or-ce borcan de
 pomadă precum și
 și ori ce cutie de
 ceașă, care s'ar
 vinde fără iscăli-
 tura d-lui **Lerat**
 trebuie considerată
 ca o contrafacere.
 Or-ce comandă trebuie adresată la București
 D-lui **F. Soffie** (Agenția Havas) singurul repre-
 sentant pentru toată România.
 Se află, în provincie, la librării și la depozitarii
 de ziare, al căror nume urmează: Craiova: Sa-
 mitca.—Galați: Burghilea.—Brăila: Gonst. Pop-
 pescu.—Pitești: E. Popescu și Mihail Lazăr.—
 T-Suverin: Stamatescu.—Botoșani: Goldsleger.
 Bucă: Gavrilescu și Mihail Vasiliu.—T-Măgu-
 rele: Vorvoreanu.—Beriad: Vasiliu.—Cavacul:
 Iorgu Petrescu.—Vaslui: Grosvald.—Dorohoi:
 Bercevic.—Tulcea: Maloiskisky.
 NB.—Prețurile sunt aceleași în depozitele din
 provincie ca și în București.—Pentru expedițiile
 din București în provincie, se adăogă portul.

Maladiile
Nervóse
EPILEPSIA - CONVULSIUNELE
COPILOR - HISTERIA - INSMNIA
IN TIMPUL DENTITIONEI
 Vindecate în mod radical, grazie
SIROP SEDATIV
 de Căje de Portocale amari preparat cu
BROMURUL de POTASSIUM
 de către **J.-P. LAROZE**, Pharmacist
2, Rue des Lions-Saint-Paul, 2
PARIS
 Este remediul se află în depozit
 în toate farmaciile bune.

La Tipo-litografia Dor. P. Cucu se află de vânzare tot felul de imprimate.

Fără rival **ESPERANCE** **Garantat**
VIN DE QUINQUINA CU MALAGA
 Reconstituant și contra Frigurilor—Tonic, interilor
 și digestiv
 De un gust delicios și de o eficacitate sigură contra ma-
 ladiilor următoare: a boalelor de stomac, a slăbiciunilor, a
 convalescențelor prelungite și contra tulburilor boalelor de fri-
 guri cele mai îndelungate.
o Prețul unui flacon de 350 grame, 3 Lei
 Depozitul general la **Drogueria și farmacia BRUS**, Strada
 Nouă No. 1 și Calea Victoriei No. 48, precum și la toate
 farmaciile din țară.

